

Mag. Igor Velov
državni svetnik

Številka: 314-01-1/2021/1
Ljubljana, 8. 10. 2021

2

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

ZADEVA: Pobuda za podaljšanje obdobja overitve vodomeroev s 5 na 8 let

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo naslovi naslednjo pobudo:

Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo naj podaljšata obdobje za overjanje vodomeroev s 5 na 8 let.

Obrazložitev:

Na podlagi prvega in petega odstavka 9. člena, petega odstavka 11. člena in za izvrševanje 12. člena Zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi 5. člena, prvega odstavka 6. člena, šestega odstavka 7. člena ter 9., 14. in 16. člena Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11) je zagotovljena zakonska podlaga za sprejem Pravilnika o merilnih instrumentih (Uradni list RS, št. 19/16). Pravilnik o merilnih instrumentih določa meroslovne in z njimi povezane tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati merilni instrumenti, med drugim pa tudi postopke overitve meril. V skladu s Pravilnikom o postopku overitve meril (Uradni list RS, št. 97/14) je namen postopka umeritve ugotovitev, ali merilo izpolnjuje predpisane meroslovne zahteve. Pri tem Pravilnik o merilnih instrumentih izrecno ureja tudi vodomere tipa MI-001, katerih ustrezne zahteve so navedene v Prilogi 3. V delu »Redne in izredne overitve« navedene priloge, Pravilnik o merilnih instrumentih določa, da morajo biti vodomeri, ki se dajejo v uporabo ali so že v uporabi, redno overjeni, in sicer vsakih 5 let.

Uvodoma je treba omeniti, da niti Direktiva 2014/32 EU Evropskega parlamenta in Sveta, niti Direktiva Komisije (EU) 2015/13 ne določata natančnega obveznega obdobja trajanja overitve vodomeroev. Pravilniška določba, ki določa petletno obdobje, je odvisna zgolj od nacionalne presoje in ne uredb EU ali od tehničnih specifikacij

proizvajalcev omenjenih merilcev. Na to kaže tudi Odlok o podaljšanju veljavnosti overitev vodomero (Uradni list RS, št. 197/20) z dne 23. 12. 2020, s katerim se je med časom epidemije Covid-19 podaljšala veljavnost overitev vodomero.

V skladu z zgoraj navedenim umerjanje oziroma kalibracije določa nacionalni podzakonski akt. Trenutna ureditev veljavnosti obdobja overitve vodomero za obdobje 5 let pa ni optimalna. Predlagana sprememba slovenske ureditve, ki bi podaljšala obdobje overitve vodomero na 8 let, bi odpravila določeno problematiko. Iz prakse namreč izhaja, da ni dejanske potrebe po menjavi oziroma umerjanju vodomero vsakih 5 let. Proizvajalci vodomero navajajo, da vodomeri ne potrebujejo vzdrževanja,¹ saj nimajo mehansko premičnih delov in so robustni. Kljub temu, da po dolgih časovnih obdobjih res lahko pride do morebitnih odstopanj meritev, je stroka ugotovila, da predpostavka, da staranje vodomero samo po sebi zmanjšuje natančnost merjenja, vodi do nepravilne hipoteze, da ti vodomeri nepravilno merijo porabo vode (in s tem neupravičeno manjšajo stroške porabe).² Stroka je prav tako ugotovila, da je menjava vodomero, ki še vedno nudijo razumno točne meritve, porabna in nesmiselna.³

Poleg tega umerjanje vodomero vsakih 5 let, kar je razmeroma kratek interval, predstavlja za uporabnike velik strošek, saj se stroški umerjanja posameznega vodomero v Sloveniji gibajo med 80 in 250 EUR. Ta strošek je tehnično neutemeljen, se prenaša na odjemalce vode in s tem nerazumno viša ceno dostopa do vode. Četudi je cena novega vodomero pogosto relativno nizka, od 20 do 50 EUR, je dejanski strošek umerjanja mnogo višji, saj cena inštalacije s strani specialista lahko znaša tudi 160 EUR. Samo podaljšanje obdobja overitve vodomero na 8 let bi ta strošek bistveno zmanjšala. Nenazadnje bi predlagana sprememba odpravila tudi za okolje škodljive posledice, saj letno v Sloveniji zavržemo velike količine zamenjanih vodomero, ki vsebujejo različne materiale in kovine. Vodomeri so namreč primarno sestavljeni iz kovin, ki sestavljajo ohišje. Ena izmed najpogosteje uporabljenih kovin je bron.⁴ Prepogosto menjanje vodomero neutemeljeno bremeni okolje, saj se na eni strani nepotrebno onesnažuje in poveča obseg odpada, hkrati pa so vodomeri odpadki, katerih reciklaža ni enostavna. Na drugi pa se zaradi (pre)pogostih menjav

¹ Informacije dostopne na spletni strani Siemens Building Technologies, Mechanical water meter (URL: <https://www.roinstal.com/img/art/fisiere/SIEMENS%20WFK40..WFW40.pdf>).

² Arregui, F, Cabrera, E, Cobacho, R & García-Serra, J 2006. Reducing apparent losses caused by meters inaccuracies. *Water Practice and Technology*, 1(4); Shields, D, Barfuss, S & Johnson, M 2012. Revenue recovery through meter replacement. *Journal of the American Water Works Association*, 104(4): E252-E259; Couvelis, F & Van Zyl, J 2015. Apparent losses due to domestic water meter under-registration in South Africa. *Water SA*, 41(5): 698-703; Arregui, F, Balaguer, M, Soriano, J & García-Serra, J 2016. Quantifying measuring errors of new residential water meters considering different customer consumption patterns. *Urban Water Journal*, 13(5): 463-475.

³ Brinkley, M; Ilemobade, A A, Nicube, M. Water meter replacement and its impact on water consumption, utility revenue and payback periods. *Journal of South African Institution of Civil Engineering*, 62(3): 2-9; Allender, H D 1996. Determining the economical optimum life of residential water meters. *Water Engineering and Management*, 143(9): 20-24; Davis, S 2005. *Residential water meter replacement economics*; Arregui, F, Cabrera, E, Cobacho, R & García-Serra, J, nav. delo; Fantozzi, M 2009. Reduction of customer meters under-registration by optimal economic replacement based on meter accuracy testing programme and unmeasured flow reducers. *Proceedings*, 5th IWA Water Loss Reduction Specialist Conference, Cape Town, pp 233-239; Viyakesparan, J 2010. *Maximizing revenue for meter replacement strategy*. Hamilton, New Zealand. Shields, D, Barfuss, S & Johnson, M, nav. delo; Couvelis, F & Van Zyl, J, nav. delo; Fontanazza, C, Notaro, V, Puleo, V & Freni, G 2015. The apparent losses due to metering errors: A proactive approach to predict losses and schedule maintenance. *Urban Water Journal*, 12(3): 229-239; Moahloli, A, Marnewick, A & Pretorius J H C 2019. Domestic water meter optimal replacement period to minimize water revenue loss. *Water SA*, 45(2): 165-173.

⁴ Informacije dostopne na spletni strani: <https://www.globaltechenvironmental.com/water-meter-recycling/>

vodomerov povečuje potreba po dobavi surovin in posledično krepi človeški poseg v naravo, saj je pridobivanje kovin iz naravnih virov energetsko zelo potratno.

Tudi ureditve v drugih državah kažejo na to, da umerjanje in menjava vodomerov nista potrebna v tako kratkem časovnem intervalu, kot je 5 let. V zvezni državi Kaliforniji (ZDA), na primer, se vodomere menja na kar 20-25 let,⁵ v Kanadi se jih menja na 20 let,⁶ v mestu London pa na 9-13 let.⁷ Podobno je tudi v sklopu štirih italijanskih javnih storitvenih podjetjih, kjer se glede na volumen vode vodomere menja na 9-19 let.⁸ V Nemčiji vodomere menjajo na 6 let,⁹ v Južni Afriki pa na 10 let.¹⁰

Na podlagi zgoraj opisanega stanja in problematike na Vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo naslavljam pobudo, naj se obdobje za overitev vodomerov podaljša s 5 na 8 let.

⁵ Informacije dostopne na spletni strani Susanville (California) Water Department 2010 (URL: <http://susanvillepublicworks.org/files/65865553.pdf>).

⁶ The Region of Peel (Canada) 2018. Peel's 2018 Water meter replacement program starts today.

⁷ McNally P 2008. *Water meter and meter reading strategy 2008 recommendation report*. Report of the Environment and Transportation Committee 2008. London.

⁸ Fantozzi, M, nav. delo.

⁹ Bold, B 2013. Metering specialist offers local municipalities water loss solution. *Engineering News*, 8 November 2013.

¹⁰ Bold, B, nav. delo.